

## Cseh János (1945–2020)



Cseh János erdészcsaládba született. Gyermekkorát édesapja kerületében, Esztergom-Búbánatvölgyben töltötte. Apja nyomdokaiba lépve az erdész hivatást választotta, és Sopronban erdész-

technikusi végzettséget szerzett. 1964–2013-ig folyamatosan a Pili Parkerdő Zrt., illetve annak jogelődje alkalmazásában állt.

Az első évben beosztott erdészként, majd a katonaevek letöltése után kerületvezető erdészként dolgozott. 1975-ben Horváth Miklós, akkori erdészvezető az erdőművelési műszaki vezetői munkakör ellátásával bízta meg, amelyet egészen 1993-ig végzett. Ekkor saját kérésére a Körtvélyesi erdészkerület vezetését bízták rá. 2000–2005-ig ismét erdőművelőként tevékenykedett, majd 2005–2013-ig nyugdíjas-ként segítette az erdészeti munkáját.

Nevéhez fűződik többek között a Vöröshegy és a Rám-tető sarj eredetű kocsánytalan tölgyeseinek magas szakmai színvonalú, természetes úton történő felújítása. Sikeresen megküzdött az erdei iszalaggal az esztergomi Látó-hegyen és a siska nádtípussal a Hosszú-hegyen.

Példaértékű szerkezetalakításokat hajtott végre Körtvélyesen, ahol akác állományból madárcareszesnyés, juharos, illetve kocsánytalan tölgyes állományokat hozott létre. Különös gondossággal mérte fel és óvta meg az erdőben található értékes elegyfa fajokat: hegyi szileket, berkenyékét és egyéb vadgyümölcsöket. Kiemelt figyelmet fordított az erdőben található helyek népies elnevezésének megőrzésére, erdőtervi térképen való feltüntetésére, és a hozzájuk kapcsolódó történetek, anekdoták továbbadására. Szívén viselte a források fennmaradását, az ő nevéhez fűződik a Fényes-forrás befoglalása.

Az Országos Erdészeti Egyesület Visegrádi Csoportjának elismerő oklevéllel kitüntetett tagjaként a helyi szakmai élet aktív résztvevője volt. Szívesen vett részt szakmai rendezvényeken, ahol sokéves tapasztalatait és hosszú pályája során megélt tanulságos történeteit szívesen megosztotta kollégáival, különösen a fiatalabb generáció tagjaival.

Cseh János erdőművelési iránti érdeklődése és elkötelezettsége példaértékű volt. Különleges érzékeléssel figyelte meg az erdő életének törvényszerűségeit. Erdőművelési műszaki vezetőként is a tő melletti erdészeti gondosságával viselte szívén az egyes erdőfelújítások alakulását.

Az elmúlt, közel öt évtized alatt felhalmozott szakmai tapasztalatára kollégáink mindig bátran támaszkodhattak. Szinte minden szakmai kérdésre tudott a múltból egy példát hozni, volt egy története, amelyet szívesen elmesélt hallgatóságának. Egyik kedvenc példázata az erdő és az ember életciklusának párhuzamba állítása: „A kis-

gyermekkekhez hasonlóan a facsemeték is minél kisebbek, annál több ápolást és törődést kívánnak. Később, ahogy növekednek önállóak lesznek, majd utódokról gondoskodnak, végül az idős fák átadják helyüket az új generációnak.” Hozzáértő és odaadó munkájával jelentősen hozzájárult az elmúlt évtizedek szakmai sikereihez.

Hosszú időn át végzett kiemelkedő munkáját és szakmai szervezetekben végzett tevékenységét 2015-ben Életfa Emlékplakett Bronz fokozata miniszteri kitüntetéssel jutalmazták.

Cseh János kollégánk 2020 októberében visszaadta lelkét a Teremtőnek. Embersége és szakmaszeretete legyen példa mindannyiunk számára! Drága Jani Bácsi, nyugodj békében!

„Bizony jobb egy nap a te házában, mint más helyen ezer.” (Zsolt 84, 11)

Müller Szabolcs

## Dr. Czerny Károly (1944–2020)



1944. május 23. napján született Budapesten. A főváros bombázását édesanyjával és két éves nővérével vészelte át, Vármegye utcai lakásuk pincéjében. Édesapja honvédtisztként hősi halált halt 1944

decemberében és jeltelen katonai tömegsírbán nyugszik.

Két testvérével Vácott és Budapesten nőtt fel. (Nagyapja, Zeman Károly cseh származású textilgyár-tulajdonos tiszteletére 2008-ban emléktáblát avatott a városi önkormányzat Vácott.) Versenyszerűen úszott, tizenévesen műugró magyar bajnok volt.

1956. október 23-án, tizenkét évesen részt vett a Bem térről elindult tömeg felvonulásán: a forradalmi ifjúság tisztaságának emléke élete végéig elkísérte.

Tizennégy évesen Sopronba költözött és az erdészeti technikum diákja lett. Ekkor a legfontosabb tevékenység a sakk, a vívás és a cseh, a német, az angol nyelv tanulása lett a számára. 1968-ban végzett a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karán, és Sopron Városának hatására elköteleződött mind a természeti környezet, mind az épített környezet védelme iránt.

1980-ban elvégezte a pécsi Pollack Mihály Műszaki Főiskolát, ahol építészmérnök diplomát szerzett. Politikai pártnak sosem volt tagja: a civil szerveződésekért pártolta. 1971-ben megnősült, dömsödi születésű feleségével ötven évet éltek együtt, példamutató házasságban. Gyermekük – apjukat követve – építészmérnökként és környezetvédelmi szakjogászként dolgoznak. Három unokája tette még szebbé az életét.

1968–1970-ben a Szolnoki Erdőgazdasághoz tartozó Ráckeve–Dabas állami erdészeti vezetője volt. 1971-től a lórévi termelőszövetkezet, 1973-tól 1983-ig a ráckevei Aranykálász MgTsz faipari ágazatát vezette.

Találmányait – amelyek közül egyik el-

nyerte a kiváló áruk fóruma emblémát – ettől az időszaktól fejlesztette ki: ezek konténer faházak, könnyűszerkezetes nyaraló épületek, gyorslakóházak voltak.

Javaslatára az 1970-es években elindult Ráckeve, Kiskunlacháza, Szigetszentmárton, Szigetújfalu, Szigetbecse, Lórév, Makád térségében a térszövedék megújítása az illegális hulladéklerakóktól, amelyek helyén sok esetben régészeti feltárások történtek, majd parkerdők, kiránduló erdők, játszótérek létesültek.

Kiemelendő a Szigetszentmárton–Ráckeve között elterülő Tökerti Parkerdő, és a Kiskunlacháza–Ráckeve közötti Peregi Parkerdő. Előbbi helyi, utóbbi országos jelentőségű természetvédelmi terület státuszt kapott az 1990-es években. (A Peregi Parkerdőt az általa szervezett 1992. december 20-ai helyi népszavazás és dr. Szili Katalin környezetvédelmi államtitkár védte meg a politikai és üzleti célú elpusztítástól.)

A „parkerdő kultúra” területén szerzett tapasztalataira építette erdészdoktori disszertációját (1985), amely az erdőmérnök-hallgatók számára ismert szakmai forrásmunka. Foki Vilmos fafaragó művész az 1956-os forradalom 20. évfordulóján bízta meg először a ráckevei parkerdőkbe szánt észak-amerikai totemek készítésével: így emlékezett meg „titokban” azokról a soproni erdésekről, akik Kanadába távoztak a megtorlások elől.

Az 1990-es években az Országos Erdészeti Egyesület Elnökségének tagjává választották, ahol a régi egyesületi székház visszaigénylésének és a magánerdőprogramok beindításának adott lendületet szakmai tapasztalataival.

Ekkor kezdte meg az ő iránymutatásával a Ráckevei Árpád Fejedeleme Általános Iskola a környezetvédelem oktatását. Látványos képes könyveket írt, adott ki, ingyenesen terjesztett Ráckeve, Kiskunlacháza, Dömsöd, Szigetszentmárton, Szigetcsép, Dabas, Vác, Százhalombatta, Dunaföldvár, Tata települések természeti és épített környezetéről, és előkészületben volt Sopron képes krónikája. Ő a megálmodója a ráckevei belvárost elkerülő Szent Vendel körútnak és a „Savoyai Kultúrtáj Programnak”. Folyóiratokban megjelent szakmai publikációi szinte megszámlálhatatlanok, gyakori szerzője volt az *Erdő*, az *Erdészeti Lapok* és a *Nimród* folyóiratoknak, valamint a *Ráckevei Újságnak*.

A rendszerváltás idején *Magyar Gazdaság* címmel, 1992–1994 között pedig *Szép Ráckeve* címmel havilapot adott ki. Reformember volt: Ráckeven 1983-tól, Szerepen 2001-től köthetőek nevéhez a „helyi reformkor” kezdetei.

Az 1980-as években Ráckevéért díjjal két alkalommal jutalmazták, oklevelet kapott kulturális munkáiért Pozsgay Imre oktatási minisztertől, 2010-ben pedig Ráckeve Városa Pro Urbe díjjal értékelte a szakmai életútját. 1987-ben, az André Kertész Emlékház kialakításában nyújtott közreműködéséért plakettet kapott Szigetbecse településtől. 2005-ben a Hajdú-Bihar megyei Szerep község a díszpolgárává választotta a nevelőapja, Szerepi Kelemen Ist-

ván emlékének méltó ápolása miatt. 2009-ben megkapta a Kaán Károly-díjat. 2018-ban Sopronban átvette erdész aranyoklevél tiszteletdiplomáját. Még életében, 2020. október 5-én egy közgyűlési tag terjesztette fel a Pest Megye Díszpolgára címre, halála után pedig Ráckeve Város Önkormányzata díszpolgári oklevéllel (postumus) ismerte el ráckevei életművét.

Méltósággal viselt rövid betegség után csendben aludt el Budapesten, 2020. október 21-én. Nyughelye Dömsöd Nagyközség római katolikus temetőjében van: édesapja, Czerny Károly Antal második világháborús magyar királyi honvédtiszt jelképes földi maradványaival együtt.

Dr. Czerny Károly elvesztése miatt részvétet nyilvánított a családnak a környezetvédelem iránt elkötelezett Áder János államfő hivatala, dr. Szili Katalin miniszterelnöki megbízott, az Országgyűlés volt elnöke – aki gyászbeszéde szövegében „hatalmas tölgyként” emlékezett vissza rá –, dr. Lenkó Barnabás, az Alkotmánybíróság volt elnöke, dr. Gellérthegyi István környezetvédelmi jogászprofesszor, továbbá az Országos Erdészeti Egyesület és a Pest Megyei Vadászkamara. Temetésén az erdész szakmát Áprily Róbert erdőmérnök képviselte, aki gyászbeszédet is mondott és kollégáival az Erdészhimnusz énekelték dr. Czerny Károly tiszteletére. A temetéssel egy időben, 2020. november 5-én, 11 órákor mindhárom ráckevei egyház harangjai megszólaltak...

**Takács Boglárka Anna**

### Mitró János (1930–2020)

Tisztelt Gyászoló Család, Rokonok, Ismerősök! Az erdész kollégák, vadász barátok nevében búcsúzom e szomorú napon a Sárospataki Erdészet váratlanul, október 31-én elhunyt nyugalmazott munkatársától.

A zempléni erdészek öreg tölgyéről ismét lehullott egy levél, melyre Mitró János főer-

dész neve volt írva. Hosszú életére visszatekintve elgondolkodhatunk: „Mi dolgunk van itt a földi létben?” Fejet hajtva koporsója előtt, azt hiszem, elmondhatjuk: szeretetet, tiszteletet adni embertársainknak, és alkotómunkával gyarapítani azt a közösséget, amelybe születünk, illetve élünk. Mitró János így élte életét hű felesége oldalán.

Engedjék meg nekem, hogy pár szóban összefoglaljam szakmai életútját. 1930 őszén látta meg a napvilágot Hercegkúton, egy sváb családi közösségben. Elemi iskoláit szülőfalujában, a polgárit Sárospatakon végezte el.

1947-ben felvették az esztergomi erdész aliskolába, ahol egy évet végzett el, mivel az intézményt Sopronba költöztették. Így 17 évesen a Hercegkúti Új Erdőbirtokosnál vállalt szakirányító munkát. Ezt követően a MÁLLERD Sárospataki erdőgondnokság végardói csemetekertjében dolgozott csemetekerti szakmunkás-bizonyítvánnyal 1950. október 15-ig. Ezen időszakban részt vett több szakmunkásképző tanfolyamon. Katonai szolgálati ideje alatt parancsnoki engedéllyel vett részt a pécsi, majd diósjenői erdészeti továbbképzésen. Így a leszerelése után 1953. november 1-jétől a Sátoraljaújhegyi Állami Erdőgazdaság Tolcsvai Erdészetének, Erdőbényei kerületébe neveztek ki kerületvezetőnek.

1954. május 1-jével a Sárospataki Erdészet Darnóvölgyi kerületébe helyezték át, ezzel gyermekkori álma teljesült, hiszen ott dolgozhatott, ahol korábban erdőőr nagyapja, majd édesapja szolgált, akkor még a bodrogolaszi herceg Lónyai Elemér erdőbirtokán.

Itt hasznosítani tudta többirányú szakmai tudását: az elhanyagolt középkorú sarjeredetű állományok átalakítása, a legeltetett erdei tisztások beerdősítése, az elharapódzott falopások megszüntetése – mind kiemelt feladatát képezte.

Szakmai felkészültségét, gyakorlati ismereteit, az adminisztrációs feladatok végrehajtásában megszerzett tudását elismerve 1966. augusztus 1-jével áthelyezték a Zemp-

lénhegységi Állami Erdőgazdaság központjába, munkaügyi csoportvezetőnek.

Az erdőgazdaságok és faipari vállalatok 1970. évi összevonásakor a megalakult Borsodi Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság Vállalati Szakszervezeti Bizottság elnökévé választották meg. E nagy felelősséggel járó tisztségét 1973. december 31-ig töltötte be, majd saját kérésére, áthelyezéssel visszakerült a Sárospataki Erdészethez.

Ebből az időszakból nevéhez fűződik a Sárospataki Botkői parkerdő kialakítása, valamint 75 hektár hegyi legelő beerdősítése Hercegkút és Makkoshotyka község határában.

1978-tól fahasználati előadóként dolgozott, majd az erdészetek összevonását követően – 1985–1986-ban – főerdész kinevezéssel a Hegyaljai Erdészeti Igazgatóságon (de sárospataki székhellyel) alkalmazták.

1987–1990 között a Zempléni-hegységi erdészetek területén szállításszervezői munkakörben koordinálta a fakitermelések, faanyagszállítások, nagy felelősséggel járó feladatát.

Szakmájától nyugdíjazását követően sem szakadt el, a közel 40 évi szolgálat után, erdészeti szakirányító munkát vállalt előbb az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság Sárospataki Szakaszmerőnökségén, majd a Hercegkúti–Sárospataki Radványvölgyi Erdőbirtokosság területén 2006-ig.

Erdészként is igazi közéleti személyiség volt, meghatározó szerepe volt évtizedeken keresztül a Zempléni-hegység erdésztársadalmában.

Az OEE Sárospataki Helyi Csoportjának megszervezésében kiemelt szerepet vállalt, amelynek az 1954. évi megalakulásától haláláig aktív tagja volt, sok helyi szakmai rendezvény előadója, szervezőjeként. 1988 és 1995 között a Zempléni Hubertus VT. elnöki tisztségét felelősségteljes szemlélettel látta el.

Szakmai és társadalmi munkája elismeréseket több ízben részesült Vállalati Kiváló Dolgozó, Kiváló Erdész kitüntetésben, 2017-ben az Országos Erdészeti Egyesület Elismerő oklevéllel tüntette ki, 2020-ban pedig augusztus 20-án az Agrárminisztérium által adományozható „Életfa emléklapkett” aranyfokozatát kapta meg.

Egész életében mélyen tisztelte és becsülte a nehéz fizikai munkát végző erdészeket, a fakitermelőket, fogatosokat, gépkezelőket. Többirányú képzettségével, gyakorlati tapasztalataival, önzetlenül oktatta, támogatta a fiatal erdészeket. Egyes, szókimondó természetét mindannyian ismertük, azáltal maradhatott mindvégig igaz zempléni erdész, aki híven örizte apja, nagyapja erdész örökségét.

Tisztelt Gyászoló! Minden erdész kollégám nevében kimondhatom, hogy Mitró János tisztességes, alkotó ember volt, elégedett és boldog, hiszen gyermekkori álmát valósíthatta meg, azzal, hogy elődei nyomdokán erre a pályára lépett.

Azzal búcsúzunk János bácsi, hogy a ránk hagyott szakmai értékeket megőrizzük és továbbadjuk. Nyugodj békében! Üdv az erdésznek!

**Sándor Zsolt**

